

Nesmrtelnost

Zpracování digitální fotografie

2022

Marek Mika, mikamar4@cvut.cz

Nesmrtelnost

...Zeit

bitte bleib stehen, bleib stehen

Zeit, das soll immer so weitergehen

- *Rammstein, 2022¹*

Můžeme zastavit čas? Dovedeme zachytit okamžik a navždy jej zakonzervovat, vypreparovat jej mimo tok dění. Již ve chvíli, kdy domáčkujeme spoušť se s ním ve skutečnosti loučíme a vítáme jej současně. Vytahujeme jej z minulosti. Z doby o vteřinu dříve. O dvě. O tři. Se zpožděním se na displeji objeví klidně o další vteřinu později. Pohled do minulosti. Otevřené okno umožňující pohled na věci a lidi, kteří již nejsou stejní, jací byli v moment pořízení. A přitom to nejsou skutečně oni. Jen bezduché otisky, které vytvořily vlny, které jako vlny ani nevidíme. Nevědí, že je o minutu později píchne vosa a zcela přemaže jejich dosavadní smýšlení toho dne. Netuší, že se jim na přechodu pod tenisku připleče uvolněná dlažební kostka a upadnou pod kola autobusu. Nevědí, že jim zavolají z porodnice, že se jim narodila sestřenka.

A ještě si můžeme vybrat, kolik přesně toho chceme nasbírat. Dneska mám chuť zachytit hodně času, dejte mi tam celou sekundu prosím. „Ale, co když se vám pohne?“. Aspoň ho tam budu mít víc, z více stran. Co na tom, že je *máznutý*. Copak to neděláme i v obyčejném životě? Chceme s ostatními trávit hodně času. Neříkáme si tak často o kvalitně prožitý čas, hlavně, že je ho hodně. Nebo se na to dívám špatně? Nejde právě o to? Být s přáteli co nejvíce, jedno *jak*.

Kodak byl revolucí. Ne pouze tou, za kterou jej všichni považují. Nejedná se jen o jednoduchost a rozšíření fotky ve společnosti, jde o změnu myšlení. Pokud by toto měl mít možnost dělat každý, pak by asi každý také měl? Měly by dnes telefony zabudované fotoaparáty, kdyby Kodak nedal všem do rukou pověstnou stovku? V mnohém se jednalo o Jobse své doby. Když se podíváte na původní Kodak Camera, jako první si uvědomíte jednu věc – je to jen krabička. Je jednoduchá, nic na ní téměř

¹ RAMMSTEIN, *Zeit!*, [zvukový záznam na CD]. Francie: Studios La Fabrique, 2022

není. Pravděpodobně přežije pád z menší výšky. Fotografie z ní? Ne úplně paráda, ale svůj účel pohledem této logiky zajisté plnil.

Tolik se bojíme smrti. Málokdo to přizná, ale většina lidí nefotí kvůli zachycení krásy nebo z uměleckých pŮtek. Cítíme, že s každým nádechem umíráme. Jsme čím dál dál svému počátku a pádíme ke konci. A uvědomujeme si, že protnutí téhle cílovky nám radost nepřinese. A ty chvíle se nikdy nebudou opakovat. Tak proč je často prožíváme skrz hledáček?

U mnohých se i cestování změnilo na sledování všeho kolem přes obrazovku chytrého telefonu. Mnozí se tím ani netají. Výlet si užijí až doma, po připojení kabelu k obrazovce. Až když dálky všem, kdo nemohli jet. Protože času je málo. *Syslíme* chvíle a obrazy. Nevadí nám, že se vzdáváme vůní a pocitů z místa. To bychom pak museli ostatním své zážitky popisovat! A jak bychom to asi dělali? Ne, na, tady máš obrázek. Hlavně si tu vzpomínku nevryj do paměti jinak, rozumíš? Takhle to bylo, tam jsem byl, tohle se stalo. Byl jsem tam! Existoval jsem!

Málokomu se poštěstí žít natolik významný život, aby jeho přínos nevymizel o dvě generace později. A s rostoucím množstvím obyvatel naší drobné planety budeme všichni natolik zahlceni přívaly nových lidí, že odlišit se a neupadnout v zapomnění bude stále těžší. Tvoříme tak alba, galerie, zálohujeme zálohy. Hrozíme se, co by se stalo, kdyby část naší minulosti z obrázků vypadla. Vzpomínky blednou, ale nikdo si nepíše deníky. Uchováváme hromady zbytečných podrobností, jsme zahlceni a většinu fotografií jen přesuneme palcem zprava doleva, než najdeme tu jedinou, u které setrváme déle než desetinu vteřiny. 100 snímků *Ístmene*? Možná tak na víkend, snad ani to ne.

A tak je fotoaparát tím nejrychlejším perlíkem a klínem v jednom. Klepeme, co to jde, a neuvědomujeme si, že se v tom množství sami utopíme. Zasypeme se vším, co jsme kdy viděli. Jenže tato mozaika se s naším odchodem rozpadne. Dílky se budou sypat a nikdo je znovu nesloží. Jednou umřeme. Tak se do té doby snažme, ať to za to stojí. Žijme pro sebe. Pro další živé.